

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň Mgr. Jitky Stibralové a Mgr. Zdeňky Burdové ve věci

žalobce: **EULER HERMES SA, 1000 Brusel, Avenue des Arts 56, Belgické království, reg.č. 0403248596, jednající v České republice prostřednictvím EULER HERMES SA, organizační složka, IČO: 24181161**
zahraniční osoba registrovaná pod č. 043248596
sídlem Avenue des Arts 56, 1000 Brusel, Belgie
zastoupen advokátem Mgr. Davidem Urbancem
sídlem Na Poříčí 1046/24, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **GOOPAN BUILDING s.r.o., IČO 03574555**
sídlem Kaprova 42/14, 110 00 Praha 1
zastoupen advokátem Mgr. Lubomírem Kazdou
sídlem Půtova 1219/3, 110 00 Praha 1

o zaplacení 387 173,34 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 1. 8. 2022, č. j. 76C 2/2022-58

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadeném výroku II a III potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 4 598 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 238 113 Kč s příslušenstvím (výrok I), zamítl žalobu o zaplacení částky 59 060,34 Kč a nákladů spojených

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Charvátová

s uplatněním pohledávky ve výši 3 600 Kč (výrok II) a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení ve výši 74 862,80 Kč (výrok III).

2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal zaplacení částky 238 113 Kč a smluvní pokuty 59 060,34 Kč s odůvodněním, že pohledávku v této výši spolu se smluvní pokutou nabyl dne 22. 12. 2020 zákonnou cestou od společnosti GIENGER Tábor spol. s r. o., poté, kdy žalobce jako pojistitel vyplatil společnosti GIENGER Tábor spol. s r. o. jako pojištěnému na základě pojistné smlouvy ve znění dodatku ze dne 29. 1. 2018 o pojištění rizika nezaplacení pohledávek pojištěného pojistné plnění ve výši 238 113 Kč, neboť nastala pojistná událost, kterou bylo nezaplacení čtyř faktur vystavených žalobcem (dodavatelem zboží) žalovanému (odběrateli zboží) ve výši 238 113 Kč v době jejich splatnosti, tj. v březnu a dubnu 2020. Žalobce se žalobou domáhal jednak zaplacení částky 238 113 Kč, kterou pojištěné společnosti GIENGER Tábor spol. s r. o. vyplatil, a dále smluvní pokuty 59 060,34 Kč, s odůvodněním, že dle rámcové kupní smlouvy uzavřené mezi GIENGER Tábor spol. s r. o. (prodávajícím) a žalovaným (kupujícím) byla v čl. IX odst. 5 dohodnuta smluvní pokuta pro případ prodlení s placením kupní ceny ve výši 0,05% denně, a vzhledem k tomu, že na žalobce přešla výplatou pojistného plnění 238 113 Kč pohledávka z titulu kupní ceny včetně příslušenství a včetně dalších práv s ní spojených (tedy i s právem na smluvní pokutu), vyčíslil smluvní pokutu za dobu od 23. 12. 2020 do 17. 12. 2021 (podání žaloby). Dále se žalobce domáhal náhrady nákladů spojených s vymáháním čtyř pohledávek ve výši 4x 1200 Kč. Soud prvního stupně vyhověl žalobě v rozsahu částky 238 113 Kč s odkazem na § 2079, § 2820 a § 2868 o. z. a s odůvodněním, že žalovaný má závazek vůči žalobci v rozsahu 238 311 Kč, a zamítl návrh žalobce na zaplacení smluvní pokuty 59 060,34 Kč s odkazem na znění ustanovení § 2820 odst. 1 o. z., ve kterém je výslovně uvedeno, že pohledávka přechází na pojistitele do výše plnění, které pojistitel vyplatil. Soud prvního stupně přiznal žalobci jednu paušální náhradu nákladů spojených s vymáháním pohledávky ve výši 1 200 Kč s odůvodněním, že jde o vymáhání jedné pohledávky žalobce vůči žalovanému z titulu regresního nároku vůči žalovanému; v rozsahu tří paušálních náhrad (3x 1200 Kč) žalobu zamítl. Výrok o nákladech řízení opřel soud prvního stupně o § 142 odst. 2 o. s. ř.
3. Proti zamítavému výroku II podal žalobce včasné odvolání. Nesouhlasil se závěrem soudu, že nemá nárok na zaplacení smluvní pokuty 59 060,34 Kč, výklad ustanovení § 2820 o. z. soudem prvního stupně označil za nesprávný, dle názoru žalobce v rozsahu vyplaceného pojistného plnění 328 113 Kč přešly na žalobce zákonnou cestou pohledávky na zaplacení jistiny kupních cen. Žalobce vstoupil do práva předchůdce požadovat smluvní pokutu, toto právo trvá i po přechodu, neboť trvá prodlení žalovaného s plněním dlužné kupní ceny, právo na smluvní pokutu však logicky nevzniká původnímu věřiteli, ale žalobci. Předmětem řízení je smluvní pokuta vyčíslená za dobu po výplatě pojistného plnění, tedy za dobu po přechodu pohledávek z titulu kupní ceny přešla na žalobce a kdy trvalo prodlení s plněním těchto pohledávek.
4. Žalovaný navrhl potvrzení výroku II. Výklad ustanovení § 2820 odst. 1 o. z. učiněný soudem prvního stupně označil za správný.
5. Městský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal na základě podaného odvolání a v jeho mezích napadený rozsudek dle § 212 a § 212a o. s. ř. a odvolání žalobce shledal nedůvodným.
6. Mezi účastníky bylo nesporné, že dne 22. 12. 2022 vyplatil žalobce věřiteli žalovaného (tj. společnosti GIENGER Tábor spol. s r. o.) částku 238 113 Kč z titulu pojistného plnění dle pojistné smlouvy o pojištění rizika nezaplacení pohledávek, v daném případě čtyř faktur, kterými společnost GIENGER Tábor spol. s r. o. vyúčtovala žalovanému kupní cenu dodaného zboží. Účastníci se neshodli pouze v právním posouzení věci.
7. Vzhledem k tomu, že k výplatě pojistného plnění došlo na základě *Dodatku č. 25 Pojistné smlouvy č. 7010803 o pojištění úvěrů* uzavřeného dne 29. 1. 2018 dle § 2758 a násl. o. z. mezi žalobcem (pojistitelem) a společností GIENGER spol. s r. o., IČ 44018045 (pojistníkem) ve prospěch pojištěné společnosti GIENGER Tábor spol. s r. o. na krytí její majetkové ztráty způsobené

nezaplacením jejích pohledávek vůči jejím odběratelům, postupoval soud prvního stupně správně, když věc posoudil dle právní úpravy pojistné smlouvy obsažené v ustanovení § 2758 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), zejména dle ustanovení § 2820 o. z. upravující zákonnou cesi, jehož aplikaci (resp. aplikaci obsahově shodného ustanovení § 33 odst. 1 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, účinného do 31. 12. 2013) i na případy pojištění pohledávky, resp. úvěru ve smyslu § 47 zákona o pojistné smlouvě (nyní § 2868 o. z.) dovodil Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 15. 5. 2020, sp. zn. 23 Cdo 2593/2018.

8. Dle § 2868 odst. 1 o. z., pojištění úvěru se ujednává na ochranu před majetkovými důsledky, které mohou pojištěnému vzniknout nesplácením poskytnutých peněžních prostředků dlužníkem. Dle odstavce 3, pojištění úvěru nebo záruky lze ujednat jen jako pojištění škodové.
9. Dle § 2820 odst. 1 věta první o. z., vzniklo-li v souvislosti s hrozící nebo nastalou pojistnou událostí osobě, která má právo na pojistné plnění, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila zachraňovací náklady, proti jinému právo na náhradu škody nebo jiné obdobné právo, přechází tato pohledávka včetně příslušenství, zajištění a dalších práv s ní spojených okamžikem výplaty plnění z pojištění na pojistitele, a to až do výše plnění, které pojistitel oprávněné osobě vyplatil.
10. Výklad ustanovení § 2820 odst. 1 o. z. soudem prvního stupně je správný a odvolací soud se s ním ztotožňuje. Toto ustanovení vymezuje pohledávku přecházející z pojištěného na pojistitele jednak právně kvalitativně (tj. jako pohledávku pojištěného vůči třetí osobě z titulu náhrady škody nebo jiného obdobného práva, včetně příslušenství, zajištění a dalších práv s ní spojených) a zároveň kvantitativně (do výše vyplaceného pojistného plnění), přičemž z jazykového výkladu ustanovení, konkrétně jeho části, kde se uvádí: „*přechází tato pohledávka včetně příslušenství, zajištění a dalších práv s ní spojených okamžikem výplaty plnění z pojištění na pojistitele, a to až do výše plnění, které pojistitel oprávněné osobě vyplatil*“, vyplývá, že kvantitativní limit stanovený tímto ustanovením se vztahuje nejen na jistinu pohledávky či pohledávku „hlavní“, ale na vše, co s ní přešlo. Žalobce se tak po žalovaném nemůže domáhat zaplacení smluvní pokuty 59 060,34 Kč, která nebyla součástí pojistného plnění vyplaceného dne 22. 12. 2020, a ani jím být nemohla, neboť jde o smluvní pokutu vyčíslenou žalobcem až za dobu od 23. 12. 2020 do 17. 12. 2021, tedy za dobu po výplatě pojistného plnění. Žalobce při svém výkladu ustanovení § 2820 o. z. pomíjí speciální povahu tohoto ustanovení a cese v ní upravené, která se právě oním kvantitativním omezením liší od cese „obvyklé“ (§ 1879 o.z.).
11. Pokud jde o paušální náhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky, i o tomto nároku rozhodl soud prvního stupně věcně správně, byť s nepřesným odůvodněním. Soud prvního stupně přiznal žalobci pouze jednu paušální náhradu 1200 Kč s odůvodněním, že žalobce má vůči žalovanému jednu pohledávku z titulu regresního plnění. Na straně žalobce však nejde o pohledávku z titulu regresního nároku (tzn. nejde o tzv. originární – nově vzniklé – postižní právo pojistitele), ale stále jde o pohledávku z titulu nezaplacené kupní ceny zboží, postoupenou na základě zákona novému věřiteli (žalobci). S ohledem na způsob vymáhání částky 328 113 Kč žalobcem dopisem ze dne 19. 11. 2021 adresovaným žalovanému a s ohledem na smysl a účel ustanovení § 3 nař. vlády. č. 351/2013 Sb. vyšel odvolací soud z toho, že žalobce vymáhal jednou výzvou částku 328 113 Kč jako jednu pohledávku z titulu dlužné kupní ceny plynoucí z rámcové kupní smlouvy a představující dluh ze čtyř faktur (č. 6300203060, 6300204875, 6300205196, 6300205466), tedy nevymáhal čtyřmi samostatnými výzvami čtyři dílčí pohledávky z titulu čtyř dlužných kupních cen. Ostatně podobně žalobce vymáhal – byť neúspěšně – i „jedinou“ smluvní pokutu ve výši 59 060,34 Kč, nikoli čtyři samostatné smluvní pokuty. Žalobci tudíž náleží jediná paušální náhrada 1 200 Kč, která mu byla soudem prvního stupně přiznána; ve zbytku byla žaloba správně zamítnuta.
12. Odvolací soud proto postupoval dle § 219 o. s. ř. a napadený výrok II jako správný potvrdil včetně závislého výroku III o nákladech řízení. Ve vyhovujícím výroku I. nebyl rozsudek soudu I. stupně odvoláním napaden a zůstal nedotčen (§ 206 odst.2 o.s.ř.).

13. Výrok II o nákladech odvolacího řízení se opírá o § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaný byl v odvolacím řízení úspěšný, má proto právo na náhradu jeho nákladů. Ty představují náklady zastoupení advokátem, tj. odměna určená z tarifní hodnoty 59 060,34 Kč (předmět odvolacího řízení) za jeden úkon právní služby po 3 500 Kč (vyjádření k odvolání), hotové výdaje advokáta 300 Kč (§13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a 21% DPH, tj. celkem 4 598 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za podmínek a z důvodů stanovených v § 237 o. s. ř., tedy jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Praha 31. ledna 2023

JUDr. Milan Chmelíček v.r.
předseda senátu